

La nostra sardana

Ve suposant-se que la sardana ens la portàren els grecs. En tot cas, sabem que ballàven una dansa en rotllana donat-se les mans.

Més la sardana que avui ballem, la sardana "llarga" d'un número il·limitat i prudencial de compassos en els curts i en els llargs —en oposició a la sardana "curta", de vuit per vuit compassos que es ballava primerament, executada per pocs instruments primaris i d'acusada pobresa temàtica i melòdica —aquesta sardana llarga és substancialment i típicament empordanesa. La composició de la cobla, l'estructura de la dansa i les regles per a ballar-la son nostres. Les devem a Pep Ventura, de Figueres (encara que no hi nasqué) i a Miquel Pardàs, de Torroella de Montgrí.

I aquesta sardana ha sigut desvirtuada.

Dèiem l'any passat, en aquesta mateixa ocasió, que "els qui no han xuclat en les fonts primeres de la sardana, els qui no l'han viscuda sobretot en el seu marc rural, no poden comprendre-la. No la comprenen. S'ha falsejat la sardana".

Efectivament, els qui no han viscut la sardana a l'Empordà no tenen cap noció del qué és, del qué significa la nostra dansa popular. I l'han alterada.

Que la sardana, en la seva manera de ballar-la ha sofert capricioses i arbitràries adulteracions ho sap tothom. La forçada, antiestètica, inelegant posició de braços caiguts n'es una prova ben palesa. Com s'establí aquesta posició? En tot cas fou un moment ben infortunat per la nostra dansa.

Creiem que aquesta posició de braços en baix és, abans que tot, fruit d'un desconeixement de la sardana, d'ineptitud per a ballar-la. A l'extendre's la sardana a noves regions calia orientar al ballador. No copsava aquest quan eren curts i quan eren llargs, i menys les reparticions. Un simple canvi d'algún expert dansaire en la posició dels braços desfeia l'incògnit. Braços avall, curts. Braços amunt, llargs. El que també senyalava les reparticions. Moviments d'impròpia i desarticulada gimnàsia rítmica, desplaçats —hi ha moltes maneres de senyalar el canvi— sens cap base històrica ni tradicional en què apoiar-se i que no podem admetre els empordanesos.

Innovació, per altra part, que no és precisament escola de sardanistes, ans el contrari, per quan treu l'oportunitat, l'interés del ballador